

Hoe is de handreiking tot stand gekomen?

Het onderzoek naar de communicatie tussen leerkrachten en allochtone ouders in het basisonderwijs is uitgevoerd door drs. Manijke Booijink. Dit gebeurde onder begeleiding van prof. dr. Wasif Shadid van het departement Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie van de **Universiteit Leiden**. Het onderzoek is gefinancierd door Stichting Kinderpostzegels Nederland.

Bij **Stichting Kinderpostzegels Nederland** staan de onderwerpen onderwijs en integratie hoog op de agenda. Kinderpostzegels is een kinderporganisatie met als motto: 'voor kinderen door kinderen'. De jaarlijkse Kinderpostzegelactie is hiervan het sprekende voorbeeld en vormt het visitekaartje van de organisatie. Kinderen helpen met de actie andere kinderen. Met het ingezamelde geld steunt Kinderpostzegels jaarlijks honderden projecten in binnen- en buitenland waarin kinderen voorop staan. De handreiking 'Terug naar de basis' daagt scholen en ouders uit om elkaar te versterken. Zo zorgen zij samen voor een veilige omgeving waarbinnen kinderen op kunnen groeien tot evenwichtige volwassenen.

Geïnteresseerd in de handreiking?

De handreiking wordt verspreid via **KPC Groep**. De handreiking is te bestellen, of gratis te downloaden via de website www.kpcgroep.nl/oudersenschool. Wilt u meer achtergrondinformatie, dan is hier ook de onderzoeksrapportage zelf beschikbaar. Voor vragen kunt u terecht bij: mbooijink@gmail.com.

Terug naar de basis

Mogelijkheden voor het verbeteren van de communicatie tussen leerkrachten en allochtone ouders in het primair onderwijs

DOWNLOAD DE HANDREIKING
GRATIS OF BESTEL NU OP
[WWW.KPCGROEP.NL/
OUDESENSCHOOL](http://WWW.KPCGROEP.NL/OUDESENSCHOOL)

Universiteit Leiden

Terug naar de basis

Contacten met ouders voor onderwijssucces

De onderwijspositie van veel allochtone leerlingen vraagt om extra aandacht. Het contact tussen scholen en hun ouders wordt daarbij vaak als struikelblok ervaren. Er heeft daarom onderzoek plaats gevonden naar deze contacten. Voor scholen die willen werken aan de communicatie met ouders, is op basis van de onderzoeksbevindingen een handreiking geschreven. Deze handreiking

laat zien dat goede communicatie realiseerbaar is. Dit leidt tot meer betrokkenheid van leerkrachten en ouders bij de leerling. Ook de onderlinge samenwerking verloopt gemakkelijker. Dat is gunstig voor het werkplezier van de leerkrachten en het vertrouwen van de ouders in de school. Het welzijn en de leerprestaties van de kinderen zijn erbij gebaat.

‘Mogen we de aula van de school gebruiken voor bijeenkomsten tijdens de Ramadan?’ vroeg een moeder mij. Ik aarzelde. Je geeft ook niet zo makkelijk de sleutels van je huis aan een ander. De moeder knikte en antwoordde: ‘Dat klopt, maar de school is ook ons huis.’ Toen realiseerde ik mij dat het ouderbeleid van onze school een succes is. Ouders en kinderen voelen zich veilig in de school. We doen het samen. Gelooft me, het is echt niet zo moeilijk. Gewoon morgen beginnen.

Talea van der Wal, directeur van een basisschool.

Stap over culturele grenzen heen: ontmoeten moet je doen

Scholen worstelen vaak met taalverschillen, het tot stand brengen van tweerichtingsverkeer en het mobiliseren van ouders. Ook vinden ze het lastig om de communicatie inhoudelijk zodanig vorm te geven, dat ouders daadwerkelijk het onderwijs van hun kinderen gaan onder-

steunen. Het contact tussen leerkrachten en allochtone ouders wordt sterk beïnvloed door de beelden die beiden van de cultuur van de ander hebben. Je ontmoet elkaar pas echt, wanneer je elkaar benadert van mens tot mens, vanuit een grondhouding die kijkt naar wat je bindt.

- Kunnen ouders mij gemakkelijk aanschieten als ze zelf met vragen of problemen zitten? Welke gelegenheden zijn hier eigenlijk geschikt voor?
- Wat doe ik om er achter te komen of een ouder mij écht begrepen heeft?
- Laat ik mij ontmoedigen door ouders die nauwelijks Nederlands praten of blijf ik hen benaderen?
- Bieden de oudergesprekken genoeg ruimte voor echte uitwisseling rondom bijvoorbeeld de thuissituatie, de opvoeding en de onderwijsondersteuning?

Mogelijkheden voor het verbeteren van de communicatie tussen leerkrachten en allochtone ouders in het primair onderwijs

Praktische tips voor bij u op school

De handreiking geeft inzicht in ervaringen van leerkrachten en ouders zelf. Citaten illustreren de dilemma's die zij ervaren. Daarnaast openen verrassende inzichten en positieve ervaringen de ogen voor de mogelijkheden die er zijn. De handreiking geeft bovendien prakti-

sche aanbevelingen, waar u zo mee aan de slag kunt. Veel van deze maatregelen worden op andere scholen al toegepast en geven goede resultaten. Zo kunt u bij het uitvinden van uw eigen wiel (maatwerk!), gebruik maken van de ervaringen van anderen.

- Door *vanaf de eerste dag te investeren in de relatie met ouders, plukt u er de hele schoolcarrière de vruchten van. Neem voldoende tijd voor de rapportbesprekingen en ondersteun de informatie met visuele voorbeelden* (bijvoorbeeld schoolwerk van het kind), zodat een *gemeenschappelijke visie op de ontwikkeling van het kind ontstaat. Wanneer zich eventueel problemen voordoen, hebt u bovendien een goede basis om op terug te grijpen.*
- Ouders kunnen daadwerkelijk het onderwijs van hun kinderen ondersteunen, wanneer zij heel *concrete adviezen* krijgen. Als u bijvoorbeeld wilt dat kinderen thuis lezen, geef dan duidelijke informatie over hoe lang een kind per dag moet lezen en welke boeken geschikt zijn. Via een *heen-en-weer kaart* waarop wekelijks aangegeven wordt wat het kind thuis gelezen heeft, houdt u hierover contact.
- Geef *vroegtijdige informatie* (vóór groep 8) over het voortgezet onderwijs en de verwachte mogelijkheden én onmogelijkheden van de leerling. Zo hebben ouders meer tijd om goed geïnformeerd te raken en kunnen veel teleurstellingen voorkomen worden.

**Benieuwd naar meer aanbevelingen?
Bestel de handreiking nu of download gratis op www.kpcgroep.nl/oudersenschool**